

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Tractatus Primi Pars I. de Servitutibus Prædialibus, Usufructu, & utroque Retractu, Pars II. de Emphyteusi, Pars III. de Locatione & Conductione

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1691

Disc. XXXI. Romana de Rosemino. An inquilinus, qui domum communem à duobus sociis conduxit, liberationem obtineat ab uno ex eis, qui clavium restitutionem recepit, eumque à conductione liberavit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74102](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74102)

ipſius fident non ſequendo, alium in exercitio ſua portionis deputare, ſeu alias diligencias pro emolumentorum certitudine adhibere, undè requirenti pro mea conſuetudine reſpondi non leuem contra eum habere difficultatem, proindeque conſului concordiam exinde ſequutam.

Conſimilem quoque diſputavi controverſiam in *Rota coram Bevilagua* pro Comite Mareſcotto cum Laurentia de Bontempis; Cum enim Comes ad majorem ejus familiae commoditatem quandam domum propriae contiguam conduxiffet ad certum tempus, quo durante quartam illius partem ab uno ex condominis emptionis titulo acquiſiſſet, ac finito tempore, factaque diſſicta, ejuſdem domus uſum continuafſet, hinc prætendebat ad nullam penſionem pro dictis aliis tribus ex quatuor partibus teneri, non quidem ex contractu conductionis, dum ejus tempus ceſſaverat, neque ex alio reconductionis ſtante diſſicta, & contraria animi declaratione, minusque ex habitatione & uſu, cujus ratione intrat ſaltem conductione ſine cauſa ex iis, quæ habentur ſuprà in *Romana locat ſenilis diſc.* 16. dum ipſe tanquam ſocius totam rem pro ejus portione licite pro indiviſo poſſidere potuit, ſibi que imputet conſocius, cur etiam non poſſederit, vel ad diſſionem non provocaverit, quatenus eſſet dividua, vel ubi eſſet individua ad locandum conſocium non coegerit, ex deductis per *Mohed. decif. 13. de locato Franch. & adden. dec. 160. ſurd. dec. 260. num. 20.*

Contrarium tamen judicatum fuit, atque reſolutio mihi juſta viſa eſt, quamvis contra clientem, non quidem ex puncto juris, ſed ex facto, ſtante dicti Comitum qualitate non permittente ſimplici mulieri, ut cum ipſo ejuſque familia pro communi habitare deberet; Et licet rigorose eidem mulieri imputari poſſet, cur ad locandum non coegerit, at tamen in concurſu iſtius contendentiſ de damno, ac alterius contendentiſ de lucro muliebris ſexus ſimplicitati potius, quam potentiſ & adeo qualificati viri rigori indulgendum, ac deferendum erat, maxime quia ex præcedenti conductione factum ostendebat totius domus uſum conductori neceſſarium eſſe.

ROMANA DE ROSEMINO

PRO

BARTHOLOMÆO ROSEMINO.

*Cafus diſcuſſus coram A. C. & incertus exitus
forſan concordatus.*

An inquilinus, qui domum communem à duobus ſociis conduxit, liberationem obtineat ab uno ex eis, qui clavium reſtitutionem recepit, eumque à conductione liberavit.

SVM MARIYM.

1. **C**afus controverſie.
 2. **S**ocius dicitur Dominus totius rei pro ejus quota & totam rem communem locare poſſeſt.
 3. **S**ocius dicitur habere mandatum à conſocio, & de effectibus in id reſultantibus.
 4. **Q**uid accedente mala fide.
- Cardin. de Luca de Locat. & Conduct.*

DISC. XXXI.

CUM ROSEMINUS conductor domus, quæ Joannis Pauli & Antonii fratrum communis erat, claves cum ſequuta liberatione à conductione reſtituiſſet Joanni Paulo, qui eam alteri locavit, Antonius ob novi inquilini inſufficientiam dictum priorem moleſtare cepit ſub prætextu adhuc durantis conductionis, ſed injuſtam dixi moleſtiam, quia ſocius dicitur totius rei communis Dominus pro ejus portione ad textum in *l. in re communi ſſ. de ſervitutibus urbanorum prædiorum l. ſervi electione s. labeo, ubi gloſſ. ſſ. de legatis primo, & hac diſtinctione s. cum fundum numer. 2. ſſ. locati Caſtreſis, conſ. 375. ante num. 1. lib. 2. & cæteri plene deducti per ſurd. conſ. 43. Rota dec. 543. num. 2. & 692. num. 3. in ſine par. 1. rec. Michalor. de ſatribus par. 3. cap. 36. & eſt certa propoſitio, quoties agitur de domo conductione, cum ſola controverſia ſit, ubi unus ex eis vult locare, alter verò habitare, ut conſtat ex *ſurd. & Michalor. ubi ſuprà*, ſed iſto caſu ceſſante res procedit de plano, quia ſocius dicitur habere à conſocio in re communi liberum mandatum, undè unus alterum obligare poſſeſt, ſive uncorum per communem debitorem bene ſolvitur ex deductis per *Gregorium dec. 302. numer. 1. Duran. dec. 416. num. 2. dec. 545. par. 4. recent. tom. 2. n. 5. Adden. ad Buratt. dec. 810.* Atque unus poſſeſt prorogare terminum ex pacto præfixum ad redimendum, ex earatione, quia eſt Dominus à condomino mandatum habens, ut *dec. 64. par. 4. rec. tom. 2.* Undè ſicut locare & contrahere poſſeſt, ita diſtrahere, & priorem inquilinum liberare, ut alteri locaret. Solùmque difficultatem cadere poſſe dicebam, ubi conſtaret de mala fide & colluſione, ex iis, quæ in jure habentur in habente mandatum ad exigendum, ut non poſſit acceptilare, ſeu alias cum ſola conſociata ſolutione liberare, quod neque in ſocio habente à jure magis amplum mandatum, ita de plano admittendum eſt, quoties ex rei communis portione rectè poſſeſt conſocio eſſe conſultum, ita ut non verſemur in caſu ſubſidii; Sed non fuit opus hujusmodi quaſtionem aſſumere, dum nulla in facto ex parte actoris dabatur probatio ſaltem præſumptiva male fidei & colluſionis in dubio non præſumenda, & ita credo judicatum, vel concordatum.*

PLACENTINA PECUNIARIA

PRO

HORATIO LUSARDO

CVM

ILLIS DE PRATO.

Cafus decifus per Rotam pro Luſardo.

An conductor ſublocans rem conductam de conſenſu locatorum, vel ſaltem unius ex eis, eam pro communi poſſidentium, conſequatur liberationem, ita ut ſubconductor fiat conductor principalis.

E 2

SVM